

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 – 2014

Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

2012/2046(INI)

22.6.2012

STANOVISKO

Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci

pre Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť

k pracovným podmienkam žien v sektore služieb
2012/2046(INI)

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko: Iliana Malinova Iotova

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci vyzýva Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- A. keďže sektor služieb predstavuje vyše 70 % hospodárskej činnosti v Európskej únii a jeho podiel na celkovej zamestnanosti dosahuje podobné hodnoty a stále rastie;
 - B. keďže v súčasnosti deväť z desiatich pracovných miest vzniká v sektore služieb a štúdie ukazujú, že ďalšie posilnenie jednotného trhu so službami môžu pomôcť k uvoľneniu značného potenciálu zamestnanosti, teda pracovných miest, ktoré EÚ v tomto období krízy naliehavo potrebuje;
 - C. keďže miera zamestnanosti pre ženy je 62,1 % v porovnaní s 75,1 % pre mužov, čo znamená, že hlavným cieľom stratégie Európa 2020 na dosiahnutie miery zamestnanosti vo výške 75 % do roku 2020 možno dosiahnuť iba vtedy, ak bude mať k trhu práce prístup viac žien;
 - D. keďže politiky umožňujúce zlepšenie rovnováhy medzi pracovným a osobným životom umožnia uvoľniť podstatný potenciál zamestnanosti žien a uľahčia lepšie rozmiestnenie žien na dostupných pracovných miestach, a tým sa podnieti hospodársky rast, zamestnanosť a inovácie; navyše keďže ženy sa v sektore služieb zameriavajú na také oblasti, ako je maloobchodný predaj a hotelierstvo, stále však nepôsobia vo vyšších funkciách;
 - E. keďže pružné pracovné zmluvy – pružná pracovná doba, zmluvy na čiastočný pracovný úväzok a krátkodobé pracovné zmluvy – môžu, pokiaľ sú v úplne voliteľné, pomôcť mužom i ženám starajúcim sa o nezaopatrené osoby, skombinovať prácu a starostlivosť, najmä so zreteľom na skutočnosť, že sektor služieb poskytuje pre takýto flexibilný prístup množstvo príležitostí;
1. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prijali konkrétne opatrenia na ďalšie prehlbovanie trhu služieb s cieľom rozvíjať jeho významný potenciál v oblasti tvorby pracovných miest a umožniť pracovníkom i pracovníčkam využívať výhody pružných pracovných režimov, ktoré sú príznačné pre mnohé pracovné miesta v tomto sektore, a tým im umožniť zladiť pracovný a rodinný život; zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť dôstojné pracovné podmienky okrem iného so zreteľom na normy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia, prístup na trh práce, vyhliadky kariérneho postupu, ďalšiu odbornú prípravu, udržateľné sociálne zabezpečenie a celoživotné vzdelávanie;
 2. vyzýva členské štáty, aby účinne ochraňovali materstvo a otcovstvo, bojovali proti nezákonnému prepúšťaniu tehotných žien, žien krátko po pôrode a dojčiacich žien;
 3. vyzýva členské štáty, aby prijali politiky zamerané na začlenenie zraniteľných pracovníkov na trh práce s osobitným zreteľom na pracovníkov s nízkou kvalifikáciou, nezamestnané osoby, mladých ľudí a starších pracovníkov, osoby so zdravotným postihnutím, osoby s duševným postihnutím a menšinové skupiny, akými sú migrujúci pracovníci a Rómovia, a to prostredníctvom cieľeného a individuálne prispôbených

programov profesijného poradenstva, odborného vzdelávania a pracovných stáží;

4. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby pri dodržaní zásady subsidiarity a za konzultácií so sociálnymi partnermi vypracovali stratégie na určenie minimálnych noriem v sektore služieb, a to vrátane riadnych zmlúv a kolektívneho vyjednávania, a aby sa usilovali riešiť otázku negatívnych vplyvov horizontálnej a vertikálnej segregácie; zdôrazňuje preto, že je dôležité uplatňovať zásadu rovnakej výšky odmeny pre ženy a mužov na rovnakom pracovisku, ako je to zakotvené v článku 157 Lisabonskej zmluvy; pripomína svoje uznesenie z 24. mája 2012 a opakuje svoju požiadavku, ktorú v ňom uviedlo, a to, aby bola najneskôr do 15. februára 2013 vykonaná revízia smernice 2006/54/ES;
5. vyzýva členské štáty, aby zvážili zavedenie osobitného režimu pre sektor osobných služieb a služieb pre domácnosť s cieľom riadne upraviť rozšírený jav neprihlásenej práce – ktorá sa týka konkrétne žien –, a tým zabezpečiť pracovníkom dôstojné pracovné podmienky; vyzýva členské štáty, aby podávali správy, ako sa usilujú o úspech v boji proti neprihlásenej práci vo svojich vnútroštátnych programoch reforiem predložených v rámci stratégie Európa 2020;
6. poukazuje na to, že v 5. európskom prieskume pracovných podmienok uverejnenom v apríli 2012 sa zistilo, že 18 % pracovníkov sa sťažuje na neuspokojivú rovnováhu medzi pracovným a súkromným životom a že v EÚ celkovo 19 % žien a 7 % mužov pracuje v menej než polovičnom čiastočnom pracovnom úväzku (menej než 20 hodín týždenne), iba 3 % mužov vo veku od 35 do 49 rokov pracuje v menej než polovičnom pracovnom úväzku v porovnaní s 18 % žien v rovnakej vekovej kategórii; poznamenáva tiež, že pracovné miesta na čiastočný pracovný úväzok sa nachádzajú väčšinou v osobitných sektoroch, pričom vyše 38 % pracovníkov na čiastočný úväzok, s menej než polovičným a vyše polovičným (t.j. 20 až 34 hodín týždenne) úväzkom je zamestnaných v školstve, zdravotníctve a sociálnych službách, iných službách alebo maloobchodnom či veľkoobchodnom predaji; vyzýva preto členské štáty, aby prijali primerané politiky, vďaka ktorým bude možné zosúladiť pracovný a súkromný život, aby tiež zaviedli možnosť práce na čiastočný úväzok, s cieľom motivovať oboch rodičov k aktívnemu využitiu týchto opatrení, a tým prispieť k odstráneniu existujúcej rodovej nerovnováhy, ktorá v tejto oblasti panuje;
7. víta pracovný dokument ročného prieskumu rastu s názvom O využití potenciálu osobných služieb a služieb pre domácnosť v oblasti zamestnanosti a vyzýva členské štáty, sociálnych partnerov a iných účastníkov, aby aktívne prijali pozvanie Komisie na diskusiu na túto tému,
8. zdôrazňuje skutočnosť, že keďže mnoho žien sa aj naďalej rozhodujú pre odborné vzdelávanie v sektore služieb, a tým rozvíjajú svoju obchodnú skúsenosť a vedomosti o obchode, existuje tu široký priestor pre podnikateľskú činnosť žien; v tejto súvislosti víta skutočnosť, že sa navrhuje, aby mikrofinancovanie malo pokračovanie v podobe samostatnej osi v rámci programu pre sociálne zmeny a inovácie, a zdôrazňuje dôležitosť mikrofinancovania ako nástroja na podporu podnikateľskej činnosti žien a osôb, ktoré majú zraniteľné postavenie na trhu práce v sektore služieb; víta oznámenie Komisie o iniciatíve pre sociálne podnikanie, pretože prácu v odvetví sociálneho podnikania prijímajú práve ženy;

9. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zaručili ochranu sociálnych a pracovných práv veľkému počtu mobilných pracovníkov v sektore služieb a aby bojovali proti všetkým formám vykorisťovania a rizika sociálneho vylúčenia a pritom zabezpečili ľahkú dostupnosť informácií o právach pracovníkov; zdôrazňuje, že mobilita by mala byť dobrovoľná;
10. nabáda členské štáty, aby bezodkladne ratifikovali Dohovor Medzinárodnej organizácie práce č. 189 o domácich pracovníkoch, ktorý prijala tripartitná organizácia v roku 2011, s cieľom zabezpečiť dôstojné pracovné podmienky pre domácich pracovníkov a rovnaké základné pracovné práva, aké majú ostatní;
11. zdôrazňuje, že je potrebné, aby všetci pracovníci v sektore služieb, pričom sa pozornosť má venovať tým, ktorí patria k tým najzraniteľnejším skupinám, mali prístup k programom trvalého zvyšovania kvalifikácií a celoživotnému vzdelávaniu s cieľom zlepšiť ich budúce pracovné vyhliadky a obmedziť nepomer medzi ich zručnosťami a neustále sa vyvíjajúcimi pracovnými povinnosťami;
12. berie na vedomie nízku mieru účasti žien na odbornej príprave v sektore služieb v rámci celoživotného vzdelávania a vyzýva členské štáty, aby v tomto smere podnikli príslušné kroky;
13. zdôrazňuje potrebu zlepšenia zručností v prípade starších pracovníkov a rodičov vracajúcich sa na trh práce po období, kedy sa starali o deti a nezaopatrených príbuzných;
14. zdôrazňuje, že rozpočtové škrty v mnohých členských štátoch by mohli výrazne ovplyvniť pracujúce ženy, a vyzýva Komisiu, aby zozbierala údaje o dosahu úsporných opatrení na ženy na trhu práce, s osobitným dôrazom na sektor služieb;
15. zdôrazňuje výzvy, ktorým čelia pracovníci v sektore služieb, najmä ženy, pri zladžovaní pracovného a rodinného života; preto žiada cenovo dostupné služby starostlivosti o deti, vhodne zostavené rozpis práce umožňujúce zabezpečiť lepšiu rovnováhu medzi súkromným životom a prácou a podporu rodovej rovnosti ako nevyhnutný predpoklad zvýšenia pracovnej účasti mužov a žien;
16. zdôrazňuje potrebu boja proti rodovým nerovnostiam, ktoré pretrvávajú na trhu práce, a to prijatím aktívnych politík, ktoré môžu znížiť reálne nevýhody, ktorým čelia ženy;
17. žiada intenzívny sociálny dialóg a zapojenie zástupcov zamestnávateľov a pracovníkov do určovania priorít EÚ v oblasti sektora služieb so zreteľom na ochranu sociálnych a pracovných práv, dávok v nezamestnanosti a práv na zastupovanie.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	21.6.2012
Výsledok záverečného hlasovania	+: 33 -: 2 0: 2
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Edit Bauer, Heinz K. Becker, Phil Bennion, Pervenche Berès, Vilija Blinkevičiūtė, Philippe Boulland, Alejandro Cercas, Derek Roland Clark, Minodora Cliveti, Marije Cornelissen, Andrea Cozzolino, Frédéric Daerden, Sari Essayah, Thomas Händel, Danuta Jazłowiecka, Ádám Kósa, Jean Lambert, Veronica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Nicole Sinclair, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Georges Bach, Edite Estrela, Iliana Malinova Iotova, Silvana Koch-Mehrin, Svetoslav Hristov Malinov, Anthea McIntyre, Antigoni Papadopoulou, Evelyn Regner, Csaba Sógor